

DN-Furesø, Nyhedsbrev nummer 4. februar 2011

Arbejdet for naturen i DN-Furesø i 2011

af Alf Blume, formand - furesoe@dn.dk

Et meget aktivt år venter forude

I Naturfredningsforeningens bestyrelse i Furesø ser vi frem til arbejdet i år 2011. Det bliver et år med store udfordringer og masser af ting foreningen skal engagere sig i. Kommunens forvaltning vil udarbejde en "grøn plan" for hele Furesø Kommune og forvaltningen skal bl.a. også arbejde videre med Vand- og Naturplaner samt plejeplan for Vestfredningen i Farum. Disse planer vil DN-Furesø bidrage til ved deltagelse i processerne og med kvalificerede høringsvar.

DN-Furesø vil også give sin mening til kende i forbindelse med planer om et Supermarked umiddelbart op til skoven Farum Lillevang ved indkørslen til Farum Kaserne.

DN-Furesø vil fortsat presse på for fri adgang til både Flyvestationen og Natur- og Golfområdet nord for Farum.

Skolelandbrugets jord skal bebygges – hvorledes kan det ske med størst mulig hensyntagen til Stavsholt landsby og dens omgivelser?

I løbet af året vil bestyrelsen arrangere flere udflugter, der som altid er åbne for alle borgere. Nogen af dem vi har afholdt i de foregående år har kun haft få deltagere, mens nogen havde flere hundrede deltagere; vi måler ikke succeserne efter hvor mange der deltager, men på hvor tilfredse, de der møder op er med arrangementet.

To billeder fra en kold men dejlig udflugt den 5. februar med 30 deltagere, flådege, Von Langen og fugle ved søerne var emnet.

Næstformand Lisbet Heerfordt taler ved en af Von Langens mærkestene.

Turen sluttede af med snobrød og popkorn over bål ved Naturskolen.

Fotos Carsten Juel

DN Furesø afdeling – beretning 2010

af Niels Peter Hansen, DN-Furesø

I løbet af året har bestyrelsen holdt 10 møder skiftevis i Farum og Værløse. En af bestyrelsens første opgaver var at få vedtaget en mødeplan og en arbejdsplan for det kommende år. Allerede på det første møde var der enighed om en arbejdsplan med en samtidig opdeling af bestyrelsen i arbejdsgrupper. Den plan har bestyrelsen arbejdet efter i resten af året. Vi har haft ikke mindre end 9 arbejdsgrupper med fra 1 til 9 deltagere.

Især kommunikationsgruppen har igen i år udført et stort arbejde med den interne og eksterne kommunikation. Det er lykkedes gruppen at få optaget et indlæg i avisen næsten hver eneste uge i løbet af året. Gruppen har forbedret vores hjemmeside og har indtil nu udsendt 2 nyhedsbreve og forventer at nr. 3 er klar ca. 1. november.

Arrangementsgruppen har stået for 14 forskellige ture og arrangementer i løbet af 2010 og har allerede flere forslag til det næste år. Vi har oprettet en særlig arbejdsgruppe for kommunens §3 områder. Den har gennemgået samtlige registreringer og efterfølgende meddelt kommunen hvilke områder der har det mindre godt og dermed er plejekrævende ligesom der har været behov for få nyregistreringer.

Vi har også indgået et samarbejde med Furesø Kommune om registrering af Flagermus. Derudover har vi deltaget i gruppen ”De invasive”, Sønder sø-partnerskabsprojektet, Grundvandsrådet og diverse græsserlaug. I disse aktiviteter har der været et stort antal deltagere.

I Farum-Vestfredningen har der været store problemer med stien fra Lillevangsvej ud over markerne til Skovhegnet. Stien var ikke eksisterende på grund af opløjning men blev af Furesø kommune i løbet af sommeren markeret med pæle. Der arbejdes nu med plejeplanen for hele fredningen.

Stavnsholtkilens fredning blev endeligt gennemført af fredningsnævnet, men er nu påklaget til Naturklagenævnet. Det forventes at Naturklagenævnet vil træffe afgørelse om fredningen i begyndelsen af 2011.

Plejeplanen for Storebjerg med omgivelser har været i høring i 2010. Kommunen har godkendt den og den bliver nu fremsendt til Fredningsnævnet med vore bemærkninger.

Farum Kasernes øvelsesareal og Flyvestation Værløse er stadig lukkede for offentligheden. Vi har gennem hele 2010 presset på for at der blev åbnet for fri adgang til de store naturområder.

Det ser nu ud til at Farum Kasernes øvelsesareal i løbet af kort tid vil blive åbnet også fra Farum siden. Flyvestationen set det ud til at det tager længere tid før en åbning bliver en kendsgerning.

Vi har også været aktive i det af Furesø Kommune oprettede Miljøråd både i koordinationsgruppen og i de arbejdsgrupper Miljørådet har nedsat. Vi forstod debatten og en del af oplægget ved det sidste møde i Miljørådet om ”Naturen, benyttelse og beskyttelse”.

Vi har derudover været deltager i adskillige høringer på enkeltsager i henhold til naturbeskyttelsesloven og planloven rejst af Furesø Kommune ligesom vi på eget initiativ har rejst enkeltsager overfor Kommune og Naturklagenævnet.

Bestyrelsen forventer for det kommende år at arbejdsgrupperne kan videreføres og derudover suppleres med en ny arbejdsgruppe der i løbet af året vil arbejde på en ny udgave af Fremtidens Natur i Furesø Kommune. Der er også allerede planlagt et omfattende turprogram i 2011.

(skrevet oktober 2010)

Svaner og måge på den isdækkede Furesø, den 5. februar 2011

Flækkede sten i skoven - Hvad skovens sten fortæller

Tekst og fotos, Carsten Juel, DN-Furesø

Furesø Kommunes skove rummer mange oldtidshøje, blandt dem er højene fra stenalderen de mest markante, netop fordi de fremviser mange store sten.

En del af skovens sten har forskellige typer af riller; fra lange sammenhængende riller til rækker af korte riller nærmest som stiplede linjer. Nogle rillesten er hele, andre er kløvede i to dele, og nogle steder er kun den ene halvdel tilbage.

Rillesten med én lang rille. Stenen er ikke kløvet.

Disse rillesten har givet anledning til megen debat. Hvor gamle er de? Hvorfor er rillerne lavet?

Det har været hævdet, især af tidligere skovridder Lau-mann Jørgensen, at rillestenene er ”sakrale” eller rituelle, hellige sten, frembragt i forhistorisk eller hedensk tid. Rillestenenes alder skulle altså være 1000-2000 år. Det har desuden været hævdet, at nogle af rillestenene i vores lokale skove har været dele af hellige anlæg, orienteret efter planeterne og stjernernes stilling på himlen.

Forklaringen er mere simpel: der er tale om kløvning eller forsøg på kløvning. Vores kæmpehøje er simpelthen blevet anvendt som stenbrud. I forbindelse med byggeri af slotte og lignende var der brug for store mængder fundamentsten; det er da også let at finde eksempler på kløvede sten i fundamentene under landsdelens slotte. Både de lange og

de korte riller kan findes i fundamentstenene. Der er ingen klarhed om de enkelte teknikkers alder. Måske er flere kløvningsteknikker blevet brugt på samme tid. De lange kløveriller stammer sandsynligvis fra 1500- og 1600-tallet. En tredje type viser resterne af et boret hul, hvori der sandsynligvis er blevet hældt krudt. På denne måde er store mængder sten fjernet fra vores skove og gravhøje; de tilbageblevne sten har enten ikke ladet sig flække, eller de er flækket forkert og derfor blevet efterladt.

I Store Hareskov nær Gammel Hareskovvej findes stenalder monumentet ”Trekroner”, der består af en langdysse og en runddysse. Her kan man studere de tre kløvningstyper på samme sted. Blandt de efterladte sten kan der findes enkelte med spor af to kløvningsteknikker

Det er tankevækkende, at den største ødelæggelse af de mere end 5000 år gamle stenalderhøje er sket indenfor de sidste 300 år.

Sten med revner efter bål i gravkammer.

Forsvinder der også sten i dag? Ja, det gør der, selvom det ikke burde være muligt, da alle gravhøje er fredede. Men ikke desto mindre var der for et par år siden nogle ubetænksomme mennesker der tændte bål i et gravkammer. Resultatet kan ses nu; tre store sten er revnet, så frost og tøj kan gå til angreb. Så selv i dag hærger vi oldtidsminderne.

En regnvandsstrategi – "Høste" regnvand på egen grund

Af Christel Hansen, DN Furesø, medlem af Miljørådets koordinationsgruppe

Furesø kommune har offentliggjort et forslag til strategi for håndtering af regnvand, som en arbejdsgruppe under Miljørådet har kommenteret. Strategiforslaget beskriver bl.a. Furesø kommunes vision og mål for håndtering af de stigende regnvandsmængder, som følge af klimaforandringer. De kraftigere regnskyl er årsag til oversvømmelser på veje og i kældre og overløb i form af spildevand, der løber urensset til vores søer og vandløb og forurener naturen og miljøet.

Selve forslaget til regnvandsstrategi er inddelt i to korte afsnit, hvor det ene handler om håndtering af regnvand på kommunale bygninger, veje og arealer og det andet hos private grundejere. Kommunen har som hovedstrategi, at alt overfladevand fra bl.a. offentlige ejendomme og private boliger skal bortledes lokalt.

Derudover findes der et meget kort teknisk bilag, som beskriver metoder til lokal afledning af regnvand, en status og en kort beskrivelse af tilknyttede planer som f.eks. vandplaner, spildevandsplaner, m.m.

Arbejdsgruppen under Miljørådet er generelt tilfreds med forslagens to hovedområder, men savner en omtale af det åbne land og de mange naturområder i Furesø kommune. En del naturområder, som f.eks. Oremsen, har lidt under oversvømmelser med overfladevand, hvorfor det også vil være ønskeligt at medtage disse områder i forslaget. En regnvandsstrategi for det åbne land herunder landbrugs-

realer kunne bl.a. omfatte en plan for, hvordan lodsejere kan tilskyndes til at overgå til økologisk brug. (Er det det der menes?)

Arbejdsgruppen kan også tilslutte sig byrådets vision, og kunne ønske at grundvandet blev eksplicit nævnt heri, da de øgede nedbørsmængder også er en trussel for grundvandet.

Miljørådets arbejdsgruppe støtter også op om byrådets mål for kommunale ejendomme og private, men ser gerne, at der sættes tal på disse mål, dels hvor langt man vil nå og dels hvornår. Ligeledes bør der ske en prioritering, hvilket kan muliggøre en mere ambitiøs tidshorisont, end de 100 år der er nævnt i forslaget.

Det Tekniske Bilag indeholder nogle eksempler på lokal afledning af regnvand, som f.eks. nedsivning på befæstede arealer, der er gennemtrængelige, som f.eks. grusbelagte indkørsler, og hertil kan arbejdsgruppen tilføje følgende metoder:

Fordampning via vegetation, som blot kan være et træ i haven, som står i en lavning fyldt med kompost.

Opsamling som et supplement til vandforsyningen, som kan være regnvandsbeholdere til vanding eller toiletskyl.

Skal vi fortsat have rent vand og en sund og mangfoldig natur, er det nu vi må i gang med at "høste" regnvand på egen grund.

Kommende møder og arrangementer – se mere på DN-Furesøs hjemmeside, <http://dn.dk/furesoe>:

Bestyrelsesmøde. Onsdag den 9. marts, kl. 19.00-22 i Mødelokale 2, Kulturhuset i Farum

Affaldsdag søndag den 3. april kl. 11 ved Furesøbad

Bestyrelsesmøde mandag den 11. april kl. 19.00-22.00. Mødelokale 3. Satellitten

Offentligt møde om flagermus onsdag den 13. april på Hareskov Bibliotek

Udflugt med bus til Skovsgård på Langeland lørdag den 7. maj – heldagstur.

Bestyrelsesmøde tirsdag den 10. maj kl. 19.00-22.00. Mødelokale 2. Satellitten

Nattergaleetur onsdag den 25. maj om aftenen rundt om Sønderø

Udflugt med bus til Tegners Museum og park, søndag den 29. maj: vi ser også på hedelandskab og krybdyr

Bestyrelsesmøde mandag den 6. juni kl. 19.00-22.00. Mødelokale 3. Satellitten

Blomsternes dag, tur på Præstegårdsjordene i Farum, søndag den 19. juni

Redaktion Alf Blume den 13. februar 2011